

II. Algerier.

(Dagsordenens punkt 71).

Dette punkt var foreslået af 25 afro-asiatiske lande, som i et memorandum erindrede om, at spørgsmålet havde været på plenarforsamlingens dagsorden hvert år siden 1955. En på 14. plenarforsamling fremsat resolution havde fastslået det algerske folks ret til selvbestemmelse og indeholdt en opfordring til drøftelser om en fredelig løsning af Algerier-konflikten på basis af retten til selvbestemmelse. Dette forslag havde været lige ved at opnå den fornødne to tredjedels stemmemajoritet for vedtagelse, udtaltes det. Situationen i Algerier krævede vedblivende FNs opmærksomhed.

Behandlingen af Algerier-spørgsmålet indledtes 5. december i første udvalg med indlæg af den tunesiske repræsentant, ambassadør *Mongi Slim*.

Han erklærede bl. a., at general de Gaulles overtagelse af ledelsen i Frankrig i 1958 havde vakt store forhåbninger om en løsning på spørgsmålet, men den senere udvikling havde ikke retfærdiggjort disse forhåbninger, i hvilken forbindelse han især dvælede ved sammenbruddet af forhandlingerne mellem Frankrig og FLN i Melun. Det måtte herefter antages, at de to parter på grund af Frankrigs intransigente holdning over for den provisoriske algerske regering ikke var i stand til at forhandle sig frem til en løsning på Algerier-spørgsmålet, hvorfor Tunis sammen med andre afro-asiatiske lande som den eneste udvej havde vendt sig til FN for derigennem at søge opnået en afslutning på den væbnede konflikt i Algerier.

Den tunesiske repræsentant omtalte herefter præsident de Gaulles tale den 4. november 1960, i hvilken ganske vist princippet om den algerske befolknings selvbestemmelsesret var blevet opretholdt, men tanken om en eventuel deling af Algerier var kommet klarere til udtryk i denne tale end tidligere. Planerne involverede mange risici; for det første involverede de en fremtidig ordning, som svarede til præsident de Gaulles ønsker, nemlig et autonomt Algerier associeret med Frankrig, hvilket ikke var i overensstemmelse med det algerske folks selvbestemmelsesret; dernæst ville planernes gennemførelse indebære meget vanskelige komplikationer den dag, hvor den algerske

befolkning tilkendegav ønske om en anden status end association med Frankrig, og endelig ville planens gennemførelse kunne skabe „en af disse såkaldte regeringsgrupper, der havde til formål at modarbejde nationalisterne“. Han kritiserede, at præsident de Gaulle i sin tale havde gentaget, at en våbenstilstandsoverenskomst var en forudsætning for drøftelser om tilrettelæggelsen af en folkeafstemning i Algerier.

I betragtning af de foruroligende fremtidsudsigter måtte FN nu fuldt ud leve op til sit ansvar. Det var ikke længere tilstrækkeligt kun at udtrykke håb om, at parterne gennem forhandling på basis af princip om selvbestemmelsesretten kunne nå til en løsning; FN måtte nu gennem sin tilstedeværelse i Algerier under en folkeafstemning bidrage til, at denne ville give algerierne lejlighed til frit at tilkendegive deres ønsker med hensyn til landets fremtid.

En gruppe på 21 afro-asiatiske lande, hvoriblandt *Tunis, Ghana, Guinea* og *Indonesien*, fremsatte den 10. december et resolutionsforslag, hvor der i præamblen gives udtryk for, at situationen i Algerier udgør en trussel mod international fred og sikkerhed, samt bemærkes, at de to parter har anerkendt selvbestemmelsesretten som basis for Algerier-problemets løsning.

Resolutionens operative del anerkender

- 1) det algerske folks ret til selvbestemmelse og uafhængighed;
- 2) behovet for effektive garantier for denne rets udøvelse;
- 3) at FN har et ansvar for Algerier-spørgsmålets retfærdige løsning; og
- 4) „bestemmer“, at der i Algerier skal afholdes valg, organiseret og kontrolleret af FN, hvorunder det algerske folk frit skal træffe bestemmelse om hele landets fremtid.

Den senegalesiske repræsentant udtalte den 13. december, at FN ikke kunne gennemtvinge en løsning eller blot en fremgangsmåde til løsning af Algerier-problemet, men derimod snarere ville kunne skabe det nødvendige klima for genoptagelse af forhandlingerne mellem Frankrig og Algerier. Senegal ville som en mulig udvej pege på afholdelsen af sideløbende forhandlinger mellem Frankrig og den provisoriske algerske regering om en våbenstilstand og forhandlinger mellem Frankrig og repræsentanter for det algerske folk om en folkeafstemning.